

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum : 13 januari 2015

Voorstel van : college van burgemeester en wethouders

Onderwerp : Regionaal beleidskader Participatiewet

Samenvatting

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze wet. Met de Participatiewet komt er nagenoeg één regeling voor iedereen die voorheen aangewezen was op de Wet werk en bijstand (WWB), Wajong of Wet sociale werkvoorziening (WSW). Om hier op een juiste wijze gehoor aan te geven is het regionale beleidskader Participatiewet opgesteld. Dit beleidskader is tot stand gekomen vanuit de regionale projectstructuur Werk en Inkomen voor de 11 gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost.

Voorgesteld besluit :

Vaststellen van het 'Regionaal beleidskader Participatiewet' inclusief bijlagen.

Inleiding/probleemstelling:

In mei 2014 is vanuit de projectstructuur Werk en Inkomen een opiniërende notitie voor de gemeenteraden opgeleverd die de gemeenteraden in onze regio de gelegenheid hebben gegeven zich uit te spreken over de koers van het beleid voor de Participatiewet. Dit beleidskader sluit aan op de uitspraken die de verschillende commissies of gemeenteraden hier voor de zomer van 2014 in opiniërende vergaderingen over gedaan hebben.

Waarom eigenlijk een regionaal beleidskader voor de Participatiewet voor 11 gemeenten?

In Brabant Noordoost-oost hebben we te maken met één SW-bedrijf namelijk IBN waaraan de 11 gemeenten via de Gemeenschappelijke Regeling van het Werkvoorzieningschap de opdracht hebben gegeven om de WSW uit te voeren. Vanaf 1 januari 2015 stroomt er weliswaar niemand meer in de WSW, voor het zittend bestand blijft de WSW bestaan. Ook voor de invulling van de nieuwe voorziening beschut werk wordt in onze regio in eerste instantie gedacht aan IBN.

Een andere belangrijke reden is dat 11 gemeenten bij de invoering van de Participatiewet te maken hebben met dezelfde vraagstukken. Daarom is het efficiënt om de voorbereiding van beleid regionaal ter hand te nemen. We kunnen hierbij gebruik maken van elkaars expertise.

Ook op de schaal van de arbeidsmarktregio Brabant Noordoost (18 gemeenten) wordt samengewerkt. In het bijzonder gericht op de regionale werkgeversdienstverlening die vorm gegeven wordt vanuit het regionale werkbedrijf. Dit heeft geleid tot een functioneel ontwerp over de werkgeversdienstverlening voor de arbeidsmarktregio. Met dit beleidskader wordt ook dit functioneel ontwerp vastgesteld.

Het beoogde effect van de Participatiewet is dat alle burgers naar vermogen meedoen in de samenleving. Het liefst via betaald werk. Als dat niet mogelijk is onbetaald, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk of mantelzorg. De zelfredzaamheid van burgers is hierbij van groot belang.

Als het nodig is biedt de gemeente ondersteuning, de kaders van deze ondersteuning zijn opgenomen in voorliggend regionaal beleidskader Participatiewet. Uitgangspunt is dat de gemeentelijke ondersteuning zo effectief mogelijk en de uitvoering zo efficiënt mogelijk moet zijn.

Dit beleidskader is tevens uitgangspunt voor de Verordening Participatie die over de re-integratie instrumenten en voorzieningen gaat. Daaruit volgend wordt er een uitvoeringsnotitie Participatie in samenwerking met Optimisd opgesteld waarin de lokale invulling van de instrumenten en voorzieningen wordt opgenomen. Deze uitvoeringsnotitie zal het door het college vast worden gesteld.

Relatie met eerdere besluitvorming:

Opiniërende raadsnotitie Participatiewet, besproken in de commissievergadering van 25 juni 2014.

Beoogd resultaat:

In het regionaal beleidskader Participatiewet geven de 11 samenwerkende gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost aan hoe zij de Transitie Participatiewet in willen richten.

Argumenten:

1. *Het regionaal beleidskader Participatiewet geeft een uniform kader voor de wijze waarop wij de Participatiewet willen vormgeven.*

De Transitie Participatiewet is met 11 gemeenten in Brabant Noordoost-oost voorbereid. Met het regionaal beleidskader leggen we een gezamenlijke basis onder deze voorbereidingen: één breed gedragen visie die we als regio willen uitdragen.

2. *Het beleidskader heeft draagvlak bij de adviesraad.*

De Wmo adviesraad Boekel is om een advies verzocht. Het advies is als bijlage aan dit voorstel toegevoegd.

De Wmo adviesraad adviseert positief over het regionaal beleidskader Participatiewet met genoemde aandachtspunten. Samengevat kan gesteld worden dat de aandachtspunten zich richten op de volgende onderdelen:

- Stelt dat er teveel vanuit de financiële middelen beleid wordt gevormd. Investeren in mensen kost op de korte termijn meer maar het levert altijd meer op.
- Vindt dat het welzijn van mensen meer op de voorgrond zou mogen staan.
- Zien een risico in het werken met categorieën, cliënten kunnen verloren raken in het gehanteerde systeem.
- Vindt dat maatwerk binnen de loonkostensubsidie mogelijk moet zijn. Ondersteuning moet ook beschikbaar zijn voor mensen met een lage loonwaarde.
- Ondersteunt de prioriteit van de doelgroep jongeren.
- Onderschrijft niet het om budgettaire redenen stellen van een maximum aan beschutte werkplekken.
- Vraagt meer aandacht voor lokale oplossingen.

Organisaties en inwoners zijn in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen schriftelijk kenbaar te maken. De inspraakperiode liep tot 18 december 2014. Buiten het advies van de Wmo adviesraad Boekel zijn er geen reacties ontvangen.

Kanttekeningen

Tijdspad

Om uitvoering aan de Participatiewet te kunnen geven worden naast het regionaal beleidskader Participatiewet ook verordeningen, beleidsregels en uitvoeringsnotitie opgesteld. Het regionale beleidskader en de verordeningen worden ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Er is gekozen om regionaal zoveel mogelijk hetzelfde tijdspad aan te houden voor het vaststellen van het beleidskader en de verordeningen. Het opstellen van beleidsregels en uitvoeringsnotitie is een bevoegdheid van het college.

Het ministerie heeft aangegeven dat een aantal verordeningen voor 1 januari 2015 vastgesteld moeten zijn. Dit betreft de verordeningen als gevolg van de wijzigingen WWB maatregelen. De verordeningen in het kader van de Participatiewet moeten vanaf 1 juli 2015 klaar zijn. De verordening Tegenprestatie valt bijvoorbeeld onder de WWB maatregelen maar heeft een directe relatie met het beleidskader Participatiewet. Regionaal is er voor gekozen om het totale pakket van beleidskader en verordeningen tegelijk vast te laten stellen. Een juridische check leert dat de risico's voor de uitvoering beperkt zijn. De uitvoering zal volgens het gedachtegoed van het beleidskader en de nieuwe verordeningen werken. Tenzij dit in het nadeel van de klant uitvalt, dan wordt een besluit in het voordeel van de klant genomen.

Minder lokale kleuring door regionale samenwerking

Door binnen alle regiogemeenten zoveel mogelijk hetzelfde beleid te voeren is er minder lokale kleuring mogelijk. Binnen de gestelde kaders wordt echter zoveel mogelijk bekeken hoe de lokale situatie is en daar invulling aan gegeven. De lokale mogelijkheden worden in de uitvoeringsnotitie Participatiewet die samen met Optimisd wordt opgesteld nader uitgewerkt.

Financiële gevolgen en dekking:

In het beleidskader is een financiële paragraaf opgenomen. Uitgangspunt is dat beleid zoveel als mogelijk binnen de beschikbare budgetten uitgevoerd wordt. Voor de gemeente is het budgettair kader van de meerjarenbegroting leidend. Echter kan men zien dat het gebundeld re-integratiebudget ondanks de nieuwe doelgroepen vrijwel stabiel blijft. Het aantal uitkeringsgerechtigde stijgt echter vooralsnog door.

De gemeente moet prioriteiten stellen bij de besteding van het re-integratiebudget. Lukt het een gemeente niet om voldoende mensen te begeleiden naar regulier werk, dus uit de uitkering te laten stromen, zal er een tekort ontstaan op het BUIG budget.

Participatiebudget

In het zogenoemde gebundelde participatiebudget worden de beschikbare middelen voor zowel de WSW als voor re-integratietrajecten gebundeld. Staatssecretaris Klijnsma vindt het belangrijk dat bij de verdeling van dit budget rekening wordt gehouden met de regionale arbeidsmarkt en het aantal mensen met een arbeidsbeperking. Daarmee wordt recht gedaan aan de situatie in economisch zwakkere regio's. Om grote herverdeeffecten ten opzichte van de huidige systematiek te beperken worden de budgettaire veranderingen niet in één keer maar over een periode van drie jaar doorgevoerd.

De voorlopige budgetten 2015 van het gebundeld participatiebudget zijn:

Doeluitkering reïntegratie	€ 70.462
Doeluitkering WSW	€ 1.621.910

Buig

Voor de verdeling van de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies kiest de staatssecretaris voor het zogeheten multiniveau-model. Dit door het SCP ontwikkelde model betreft zowel de kenmerken van de huishoudens (zoals leefvorm, leeftijd, niet-westerse achtergrond en opleiding) als de kenmerken van een wijk, gemeente en regio bij het vaststellen van de budgetten. Voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners blijft echter de historische budgettering (T-2) van kracht. Dit budget is afhankelijk van de hoogte van het macrobudget. Gedurende het jaar vinden nog bijstellingen plaats van het macrobudget op basis van nieuwe realisatiecijfers en cijfers van het CPB, wat weer gevolgen heeft voor de hoogte van het toegekende BUIG budget.

Het voorlopige budget 2015 van de BUIG is:

Doeluitkering BUIG	€ 976.674
--------------------	-----------

Vangnet

Het ministerie SZW (nieuwsbrief d.d. 31 oktober 2014) werkt momenteel in overleg met de VNG, vanuit het oogpunt van financiële beheersbaarheid, aan een vangnetregeling. Dit ter vervanging van de IAU (incidenteel aanvullende uitkering), waarbij het financiële risico voor een gemeente onder voorwaarden beperkt blijft tot een bepaald percentage (10%) van het budget.

De gemeente Boekel zal over 2014 een verzoek voor de IAU indienen daar het beschikbare budget van € 981.000 naar verwachting met € 325.000 overschreden wordt.

Ook voor de komende jaren is het de vraag of het beschikbare budget toereikend is.

Communicatie:

Binnen de regionale samenwerking is er eind 2014 een brochure uitgegeven over de belangrijkste wijzigingen rondom de WWB maatregelen. Aan eenzelfde brochure voor de Participatiewet wordt momenteel gewerkt.

Daarnaast worden burgers die direct belang hebben bij een wijziging persoonlijk benaderd. In eerste instantie schriftelijk maar als de situatie erg complex is, denk hierbij aan bijvoorbeeld de kostendelersnorm, dan vindt er een gesprek plaats.

